

ЧИННИКИ ЛЕГІТИМАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ДЕМОКРАТІЇ

Постановка проблеми. Легітимність політичної влади є ключовою проблемою суспільно-політичного життя будь-якої країни, адже майбутнє кожної держави пов'язане з рівнем підтримки населення. Потрібно сказати, що демократична держава та громадянське суспільство є можливими завдяки високому авторитету влади та ефективному здійсненню нею своїх управлінських обов'язків. Тому проблеми, які є пов'язані з процесом легітимації влади держави є надзвичайно актуальними тому, що саме від цього залежить рівень громадської підтримки, який допомагає владі приділяти більшу увагу на розв'язання нагальних завдань, які стоять перед суспільством. Недостатність такої підтримки загрожує існуванню режиму.

Мета статті. Аналіз шляхів і методів легітимації політичної влади в умовах демократії.

Досягнення означеної мети потребує розв'язання наступних завдань:

- охарактеризувати суть поняття «легітимність влади»;
- висвітлити методи для досягнення легітимності влади в умовах демократичного політичного режиму;
- визначити важливість підтримки державної влади українським народом в умовах демократії.

Виклад матеріалу. Проблемою довіри до влади та її легітимності цікавилися багато дослідників таких, як С. Юрійчук, О. Висоцький, А. Резнік, М. Вебер та інші. Ще здавна владу асоціюють з боротьбою, диктатом і примусом, але насправді це не є правильне твердження. Демократична система спрацьовує, тільки за умови забезпечення в країні народного суверенітету та здійснення певного контролю з боку громадськості за владними інститутами. Слід сказати, що носії політичної влади не отримують легітимність автоматично. Влада набуває легітимності завдяки процесу під назвою - легітимація. Легітимація – це є публічний процес засвідчення, виправдання або доведення обґрунтованості та необхідності певної соціальної дії, статусу або інституції. В політично-правовій сфері обґрунтованість і необхідність підкоряються вищому принципу – справедливості. Легітимність влади, в першу чергу, передбачає собою узгодження дій владних структур з уявленнями громадян не тільки про справедливість, також, про законність та доцільність. [2, 3].

Основою підтримки влади держави народом є ефективність її діяльності і ступінь наближеності до людей. Потрібно зазначити, що ці чинники є пов'язані і доповнюють одне одного. Люди будуть охоче співпрацювати з тим органом, який на їхню думку виконує свої функції в їхніх інтересах. У такому випадку ефективність і легітимність є тісно поєднаними між собою [1, 208].

Легітимація влади складається із двох основних форм: опосередкована (коли створюється умова для легітимації державної влади) та безпосередня (діяльність влади прямо спрямована на її легітимацію).

Прикладами опосередкованої форми можуть бути: економічне закріплення системи соціально - економічних прав, встановлення мінімального розміру оплати праці, культурно-масова пропаганда, можна сказати, що усе це є системою правових засобів, які забезпечують певну довіру до владних інститутів.

Хочу зауважити на тому, що на сьогоднішній день в Україні низький рівень легітимності влади. Причиною цього стали недосконалі з боку правового регулювання намагання правлячої еліти здійснити швидкий перехід до парламентсько-президентської форми правління.

Але є певні кроки, завдяки яким довіра населення до органів державної влади та політичної системи підвищиться:

– Врегулювання протиріч у сфері конституційних повноважень вищих органів державної влади шляхом проведення всеукраїнського референдуму щодо внесення змін до Конституції України.

– Посилення лідерських позицій Президента України шляхом продовження діалогу між ним та інститутами громадянського суспільства [3, 132].

Отже, можемо зробити висновок, що процес демократичної трансформації в Україні відбувається на тлі зменшення рівня довіри громадян до головних політичних інститутів: президента, уряду, парламенту, політичних партій і тд. Низький рівень довіри до цих інститутів є спричинений тим, що вони нездатні вирішити нагальні потреби соціально- економічного та політичного розвитку країни. Важливим чинником, який впливає на низькі рейтинги влади – відсутність консолідації регіональних еліт, наявність регіональних розмежувань, зумовлених історією.

Список використаних джерел

1. Коваль О. Легітимність державної влади: співвідношення правових і моральних аспектів реалізації. Львів. 2018. 230 с.
2. Розанвалон П. Демократична легітимність. Безсторонність, рефлексивність, наближеність. К. : Видавн. дім «Києво-Могилян. академія». 2009. 287 с.
3. Павлова Л. І. Демократичні механізми легітимації політичної влади. Севеодонецьк. 2015. 137 с.
4. Чубаєвський В. Шляхи та засоби політичної легітимації влади в Україні. Львів. 2015. 123 с.